

Plan van aanpak en offerte

Vitalisering Midden-Delfland

Voorstel van de Agrarische Natuurvereniging Vockestaert in samenwerking met de WLTO-afdeling Delflands Groen aan Gemeenten Schipluiden en Delft voor financiering uit het Groenfonds ten behoeve van vitalisering van Midden-Delfland

Inhoud

INLEIDING	3
0. DE VRAAG VAN GEMEENTEN SCHIPLUIDEN EN DELFT	4
1. VITALISERING MIDDEN-DEFLAND	5
1.1. <i>Box A Landschap</i>	5
1.2. <i>Box B Natuur</i>	6
1.3. <i>Box C Agrarische verbreding</i>	7
1.4. <i>Box D Relatie Stad-Land</i>	8
2. ORGANISATIE EN UITVOERING	10
3. PROFESSIONALISERING VOCKESTAERT	11
4. TIJDPAD EN KOSTENRAMING	13
4.1. <i>Stappenplan</i>	13
4.2. <i>Kostenraming</i>	14

Inleiding

Midden-Delfland, 'het kleine Groene Hart', is een relatief kleine landbouwenclave in de Zuidelijke Randstad, tussen Delft, Den Haag en Schiedam. Het grootste deel van het gebied ligt in de gemeente Schipluiden, een kleiner deel ligt in Maasland. Midden-Delfland biedt de stedelijke bevolking rust, ruimte en bijzondere natuur in een aantrekkelijk landschap dichtbij huis. De agrarische sector (vooral de veehouderij) heeft dit landschap met deze natuurwaarden laten ontstaan en is de belangrijkste grondgebruiker en beheerder van het gebied. Gemeente Schipluiden is als landelijke gemeente temidden van grootstedelijk gebied trots op het bijzondere karakter van haar landelijk gebied en heeft zowel natuur en landschap als agrarische sector hoog in het vaandel staan. In Midden-Delfland staat het voortbestaan van de agrarische sector echter onder druk van verstedelijking, hoge grondprijzen en de lage (wereld)marktprijzen. Dat geldt vooral voor de melkveehouderijbedrijven in het gebied. In de afgelopen decennia is het aantal melkveebedrijven in Midden-Delfland meer dan gehalveerd. Wanneer er geen trendbreuk optreedt zullen deze bedrijven binnen enkele decennia grotendeels verdwijnen uit Midden-Delfland. Zowel Gemeente Schipluiden als de omliggende gemeenten Delft en Den Haag vinden dit een ongewenste ontwikkeling. Deze overheden zijn bereid te investeren in het behoud van de agrarische sector in ruil voor prestaties van boeren op het gebied van natuur, landschap en (extensieve) recreatie. Zij hebben daarom een Groenfonds in het leven geroepen, gevuld met 7,27 miljoen euro (16 miljoen gulden). Het fonds richt zich op behoud en versterking van de natuur- en landschappelijke waarden van het agrarisch cultuurlandschap van Midden-Delfland.

Deze doelstelling wordt overigens breder gedragen, met name door Provincie Zuid-Holland, mede in het kader van de Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam (IODS).

Bij het realiseren van de doelstellingen van het Groenfonds speelt de veehouderij een belangrijke rol. Een groot deel van de boeren is georganiseerd in de plaatselijke WLTO-afdeling 'Delflands Groen'. Daarnaast zijn veel boeren lid van Agrarische Natuurvereniging Vockestaert en krijgen via deze vereniging een vergoeding voor weidevogelbescherming, uitgesteld maaien, botanisch slootkantenbeheer etcetera. Gemeenten Schipluiden en Delft hebben de agrarische natuurvereniging Vockestaert dan ook verzocht om, in samenwerking met de WLTO-afdeling Delflands Groen, voorstellen voor inzet van het Groenfonds te ontwikkelen.

0. De vraag van gemeenten Schipluiden en Delft

De wens van overheden en maatschappelijke organisaties is om Midden-Delfland, het werkgebied van Vockestaert, te behouden als agrarisch gebied met belangrijke landschappelijke en natuurwaarden die toegankelijk zijn voor de bewoners van het omliggende stedelijk gebied. Behoud van de agrarische sector als gebiedsbeheerder is daarvoor noodzakelijk. De agrarische sector in Midden-Delfland staat echter onder druk. De grondprijzen zijn hoog en de landbouwkundige structuur is niet optimaal. Om die reden stoppen steeds meer agrariërs met hun bedrijf, of ze trekken weg. Voor het behoud van de kwaliteit van het gebied is het belangrijk dat agrariërs, als economische dragers en belangrijkste beheerders van het gebied, ontwikkelingsperspectief wordt geboden.

Gemeenten Schipluiden en Delft hebben in het kader van het Groenfonds voor Midden-Delfland Agrarische Natuurvereniging Vockestaert gevraagd offerte uit te brengen voor de volgende drie zaken:

1. Het uitwerken van een zogenoemd D.O.P.-systeem voor Midden-Delfland.
2. Het uitwerken van een wandelpadenstelsel in Midden-Delfland.
3. Verdere uitbouw en professionalisering van de agrarische natuurvereniging.

Op basis van deze vragen is door de agrarische natuurvereniging Vockestaert en de WLTO-afdeling Delflands Groen gezamenlijk een voorstel ontwikkeld voor vitalisering van Midden-Delfland. In hoofdstuk 1 wordt dit voorstel beschreven, bestaande uit 4 boxen. De eerste 3 boxen (A, B en C) omvatten een voorstel voor beloning van ondernemers in het gebied voor behoud en versterking van natuur-, cultuurhistorische -, en landschappelijke waarden op basis van een systeem van Groene Ondernemers Stimulansen. In deze boxen is ook ruimte voor vernieuwende ideeën met een te verwachten positief effect voor het veenweidegebied van Midden-Delfland welke eventueel uit de ‘vrije pot’ gefinancierd kunnen worden. In box D is een voorstel voor ontwikkeling van de relatie stad-land opgenomen, waarin ook de uitwerking van een wandelpadenstelsel is opgenomen. Binnen deze box kunnen ook ideeën van niet-agrarische grondbezitters en –gebruikers een plek krijgen. De benodigde bestuurlijke en organisatorische inbedding om tot uitvoering van deze voorstellen te komen, is beschreven in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 behandelt de professionalisering van de agrarische natuurvereniging Vockestaert opdat deze vereniging bij de uitvoering van de voorstellen een prominente rol kan spelen. Voor de uitwerking van het voorstel is een planning en een kostenraming bijgevoegd in hoofdstuk 4.

Het voorliggende voorstel zou uiteindelijk moeten leiden tot ondertekening van een convenant tussen alle betrokken partijen over uitwerking van de voorgestelde aanpak en besteding van het Groenfonds.

1. Vitalisering Midden-Delfland

Gezien de belangrijke functie van de agrarische sector bij het beheer van het veenweidegebied wordt door de verschillende overheden gezocht naar manieren om boeren te betalen voor zogenoemde 'groene diensten of producten'. Zo kunnen boeren worden gestimuleerd in het beheer van natuur en landschap en in het openstellen van hun leef- en werkomgeving aan de stedelijke bevolking. De betaling van deze groene producten/diensten vormt daarbij een aanvulling op het inkomen uit de veehouderij.

Op dit moment wordt gedacht aan een op Midden-Delfland toegesneden uitwerking van het door In Natura en CLM ontwikkelde systeem van Duurzame Ondernemers Punten (D.O.P.). Verdere uitwerking van dit systeem specifiek voor Midden-Delfland zou moeten leiden tot een eenvoudig systeem van Groene Ondernemers Stimulansen dat op zeer korte termijn in werking gesteld kan worden. Dat betekent dat op korte termijn gestart moet worden met het opzetten van een objectief en meetbaar puntensysteem dat resulteert in een beloning voor tevoren gedefinieerde producten zoals landschap, verbreding, natuur etc. Daarbij zullen punten worden toegekend voor de aanwezigheid van producten die de agrarische bedrijfsvoering belemmeren, zoals karakteristieke landschapselementen. Daarnaast zullen punten toegekend worden voor beheer en ontwikkeling van producten. Het totaal aantal punten bepaalt de hoogte van de beloning.

Voorgesteld wordt om met een eenvoudig basissysteem te starten zodat hiermee ervaring kan worden opgedaan. Het systeem kan vervolgens op basis van die ervaring worden aangepast en uitgebreid.

Het door de gemeenten Delft, Den Haag en Schipluiden in het leven geroepen Groenfonds zou de financiële basis voor betaling van deze groene diensten/producten moeten leveren, voor zover reeds bestaande regelingen en subsidies niet in financiering voorzien.

1.1. Box A Landschap

Uitgangspunt:

Via een puntensysteem belonen van het instandhouden en versterken van het open, agrarisch landschap Midden-Delfland.

Deze box resulteert in:

- Opzet van een beloningssysteem op basis van Groene Ondernemers Stimulansen voor de levering van diensten/producten op het gebied van:
 - landschap
 - cultuurhistorie
 - rust
 - ruimte
 - duisternis
- Ondersteuning en begeleiding van initiatieven op het gebied van:
 - Kennisverspreiding en – ontwikkeling (cursussen etc)
 - Ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak
 - Activiteiten die beantwoorden aan de doelstelling van het systeem maar hierin nog niet zijn opgenomen en waarvan de stuurgroep vindt dat deze wel passend zijn.

Punten zouden toegekend kunnen worden aan de volgende producten/diensten:

- bedrijfsnatuurplan
- lidmaatschap Agrarische Natuurvereniging, deelname Agrarisch Natuurbeheer
- koeien in de wei
- erfverfraaiing
- landschaps- en cultuurhistorische elementen
 - boerengeriefbosjes
 - solitaire bomen
 - laan-/slootkantbeplantingen
 - erfbeplanting
 - hoogstamboomgaarden
 - streekeigen afrasteringen
 - archeologische vindplaatsen
 - kreekkruggen
 - woonterpen
 - greppelpatronen
 - slootpatronen
 - kromme sloten/gérende percelen

1.2. Box B Natuur

Uitgangspunt:

Via een puntensysteem belonen van het instandhouden en versterken van de natuurwaarden in Midden-Delfland.

Deze box resulteert in:

- Opzet van een beloningssysteem op basis van Groene Ondernemers Stimulansen voor agrarisch (en particulier) natuurbeheer voor zover daarin nog niet door bestaande subsidies en regelingen (Programma Beheer etc) wordt voorzien.
- Ondersteuning en begeleiding van initiatieven op het gebied van:
 - Kennisverspreiding en – ontwikkeling (cursussen etc)
 - Ontwikkelen van een gezamenlijk aanpak
 - Activiteiten die beantwoorden aan de doelstelling van het systeem, maar hierin nog niet in zijn opgenomen en waarvan de stuurgroep vindt dat deze wel passend zijn.

Punten zouden toegekend kunnen worden aan de volgende producten/diensten:

- bedrijfsnatuurplan
- lidmaatschap Agrarische Natuurvereniging, deelname Agrarisch Natuurbeheer
- sloot(kanten)beheer
- maaidata
- ooievaarspalen
- boerenschuren/zwaluwproject
- conserveren Oud Grasland
- rietoevers
- beweiding afgestemd op weidevogels
- hoog waterpeil winter

- boerengeriefbosjes
- houtsingels
- gedoogpercelen winter-/zomergasten
- poelen – natte zones
- wildredders
- maaiplannen
- vluchtstroken/maaien
- baggerplassen

Een aantal van deze producten/diensten worden in het kader van Programma Beheer reeds gesubsidieerd. Additionele financiering vanuit het Groenfonds zou in eerste instantie vooral gericht moeten worden op hiaten en op voor Midden-Delfland specifieke producten/diensten.

1.3. **Box C Agrarische verbreding**

Uitgangspunt is het opzetten van een beloningssysteem voor beschikbaar stellen of gebruiken van agrarische bedrijven en bedrijfsgebouwen voor agrarische gelieerde activiteiten. Dit om verbreding van de economische basis van agrarische bedrijven te stimuleren en daarnaast te investeren in verbetering van de maatschappelijke verankering van de agrarische sector door contact tussen boeren en burgers te stimuleren. Het gaat daarbij niet om het (mede)financieren van verbreding, want dat zijn economische activiteiten die in principe door de ondernemers zelf gefinancierd moeten worden. Doel is om ondernemers te stimuleren na te denken over verbredingsactiviteiten en ze te ondersteunen bij de opzet.

Deze box resulteert in:

- Ondersteuning en begeleiding van initiatieven op het gebied van:
 - Kennisverspreiding en – ontwikkeling (cursussen etc)
 - Ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak
 - Ontwikkelen van promotiemateriaal
 - Uitvoeren van marktonderzoek, opstellen van bedrijfsplannen
 - Streekproducten
 - Extensieve recreatie
 - Zorg

De ontwikkeling van de volgende producten/diensten kan vanuit het systeem worden gestimuleerd

- verkoop en/of productie van streekproducten
- agrotecreatie, bijv. boerderijcampings of appartementen bij de boer
- zorgboerderijen
- kinderopvang op de boerderij
- openstellen van agrarische bedrijven voor:
 - schoolbezoeken
 - open dagen
 - wandel en/of fietstochten
- doorkruiste percelen/bedrijven als gevolg van wandelpaden (Tanthofkade)
- dagrecreatieactiviteiten zoals
 - poldertochten

- botenverhuur
- kinderfeestjes
- huifkar-/paardenrecreatie
- trektochten
- boerenlunches
- theehuisjes

1.4. Box D Relatie Stad-Land

Uitgangspunt van deze box is het verbeteren van de relatie tussen stad en land door het stimuleren van initiatieven op dit punt. Deze box is dus niet alleen bedoeld voor agrarische ondernemers, maar ook voor andere ondernemers, initiatieven, organisaties en bewoners in het gebied.

Activiteiten die in dit kader voor ondersteuning in aanmerking komen zijn:

- creëren van wandel- en fietspaden
- uitgifte van een wandel- en fietskaart
- organisatie van evenementen
 - jaar van de boerderij
 - kunstobjecten
 - monumentendagen
 - dag of week van het platteland
 - exclusieve wandeltochten
 - excursies
 - met de klas de boer op
 - uitbreiding werk Natuur en Milieu Educatie (NME)
 - uitbreiding lespakketten NME
 - vergoedingssysteem deelnemende veehouders
 - demonstratie ambachten

Speciaal aandachtspunt vormt vooral het creëren en verbeteren van recreatieactiviteiten en het op kaart zetten hiervan. Een belangrijke voorwaarde voor een goede relatie tussen stad en land vormt een goede toegankelijkheid van het landelijk gebied in Midden-Delfland. Door het creëren van een wandel- en fietspaden kan die toegankelijkheid belangrijk worden verbeterd. Er is vanuit de steden rondom Midden-Delfland een grote behoefte aan de rust en de ruimte die Midden-Delfland biedt. Tegelijkertijd is voor het behoud van Midden-Delfland als open agrarisch gebied draagvlak nodig bij de stedelijke bevolking. Om tegemoet te komen aan de behoefte aan wandelpaden wordt door verschillende partijen (ANWB, Midden-Delfland Vereniging, Provincie Zuid-Holland) gewerkt aan een wandelpadenstelsel. In andere delen van Nederland zijn goede ervaringen opgedaan met wandel- en fietsroutes die zijn ontwikkeld vanuit de agrarische sector, vaak door natuurverenigingen. Door ook in Midden Delfland voor de ontwikkeling van paden over boerenland het initiatief bij de agrarische sector te houden kan het draagvlak bij de grondgebruikers worden vergroot, waarmee ook de uitvoerbaarheid groter wordt. Er zal bij uitwerking rekening worden gehouden met verstoringsgevoelige natuurwaarden (weidevogels), de privacy van de bewoners van het gebied, beperking van overlast en de inpassing in het landbouwkundig gebruik.

Binnen de box Stad-Land zal prioriteit worden gegeven aan het realiseren van wandel- en fietspaden. De inkomensvormende beloning die agrariërs ontvangen voor het openstellen van boerenland wordt in de opzet van box C meegenomen.

Box D resulteert in:

- Ondersteuning en begeleiding van initiatieven ter verbetering van de relatie stad-land op het gebied van:
 - Kennisverspreiding en – ontwikkeling (cursussen etc)
 - Ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak
 - Ontwikkelen van promotiemateriaal
 - Uitvoeren van marktonderzoek
- Ontwikkeling van een wandelpadenstelsel

2. Organisatie en uitvoering

Om op korte termijn tot uitvoering van de voorstellen voor vitalisering van Midden-Delfland te komen, heeft uitwerking van het systeem van Groene Ondernemers Stimulansen hoge prioriteit. Om tot een functioneel systeem te komen wordt voorgesteld een breed samengestelde stuurgroep op te richten. Deze Stuurgroep Vitalisering Midden-Delfland zou moeten bepalen welke groene producten/diensten punten moeten opleveren, hoeveel punten toegekend moeten worden aan een bepaald groen product/dienst en welke vergoeding of voordelen een ondernemer met een bepaald aantal punten kan behalen. De stuurgroep Vitalisering Midden-Delfland zal in ieder geval moeten bestaan uit krachtdadige vertegenwoordigers van de gezamenlijke gemeenten, agrarische natuurvereniging Vockestaert, WLTO-afdeling Delflands Groen, de Midden-Delfland Vereniging en Vereniging Natuurmonumenten. Daarbij zal de vertegenwoordiging van Vockestaert en Delflands Groen gezamenlijk een meerderheid in de stuurgroep moeten hebben. Voorgesteld wordt de stuurgroep medio december 2002 te installeren.

Indien nodig of gewenst kan de stuurgroep in de toekomst uitgebreid worden met organisaties of initiatieven die van belang zijn voor vitalisering van Midden-Delfland of bereid zijn mee te financieren.

Voorgesteld wordt de agrarische Natuurvereniging Vockestaert opdracht te geven de opzet van het systeem verder uit te werken, in nauw overleg met de WLTO-afdeling Delflands Groen en daarbij tevens een voorstel te ontwikkelen voor controle en uitvoering van het systeem. Er is al veel voorwerk gedaan zodat het mogelijk is om begin 2003 een voorstel aan de stuurgroep uit te brengen over de puntenwaardering en de uitvoeringsorganisatie. De stuurgroep zal het systeem na haar accordering ter financiering voorleggen aan de gemeenten Delft en Schipluiden.

3. Professionalisering Vockestaert

Gezien de ervaringen van Vockestaert met het afsluiten en uitbetalen van natuurbeheerscontracten met boeren kan de agrarische natuurvereniging Vockestaert een belangrijke rol te spelen bij de ontwikkeling en uitvoering van voorstellen voor vitalisering van Midden-Delfland.

Agrarische Natuurvereniging Vockestaert heeft ongeveer 80 agrarische leden en 26 burgerleden en 41 donateurs. In totaal is voor ongeveer 1500 ha beheerscontracten afgesloten tegen een totale waarde van ongeveer € 100.000,- per jaar. Het gehele werkgebied beslaat 4200 ha. De vereniging heeft een bestuur van 8 leden. Het werk wordt hoofdzakelijk gedaan door de drie leden van het hoofdbestuur en een administratief medewerkster die ongeveer 10 uur per week voor de vereniging werkt. Het huidige takenpakket van de vereniging bestaat vooral uit de organisatie van het collectief agrarisch natuurbeheer, het recreatie en educatieproject 'Stilte naast de Stad' en het onderhouden van contacten en meedenken en meepraten over de toekomst van het gebied.

In een aantal andere gebieden in West-Nederland hebben agrarische natuurverenigingen zich ontwikkeld tot brede streekorganisatie en gebiedsbeheerder. Gemeenten Schipluiden en Delft zouden graag zien dat er ook in Midden-Delfland een dergelijke brede streekorganisatie ontstaat. Zo'n organisatie kan een belangrijke rol spelen bij het ontwikkelen van initiatieven voor behoud en versterking van natuur-, landschaps- en recreatieve waarden van het agrarische gebied. Die initiatieven kunnen bijdragen aan de realisatie van het (gemeentelijk én provinciaal) overheidsbeleid. De gemeenten Schipluiden en Delft willen Vockestaert stimuleren zich verder te ontwikkelen in deze richting. Ook voor het ontwikkelen en uitvoeren van een gebiedsgericht instrumentarium kijken de gemeenten in eerste instantie naar Vockestaert, mede vanwege de bestaande ervaring met het afsluiten en uitbetalen van beheerscontracten met agrariërs. Gezien het bestaande geheel van verenigingen en belangengroepen in Midden-Delfland is het ook denkbaar dat Vockestaert zich als agrarische vereniging verder ontwikkelt en versterkt en dat zij de ontwikkeling van een brede streekorganisatie/streekloket in samenwerking met andere partijen oppakt. Gaandeweg het traject zal moeten blijken welke optie de beste kansen biedt: verbreding van Vockestaert of behoud van de agrarische signatuur en van daar uit samenwerking aangaan met andere groepen. Voor de uitwerking van het door de gemeenten gewenste wandelpadenstelsel (over boerenland) vormen de gebiedskennis, agrarische achtergrond en gebleken interesse voor recreatie en educatie van Vockestaert voldoende basis.

Na intern beraad heeft het huidige bestuur van de vereniging besloten de uitdaging aan te gaan. Uitgangspunten daarbij zijn:

- 1 Een gezonde veehouderijsector is de basis van een duurzaam gebiedsbeheer.
- 2 De veehouderij in Midden-Delfland ontleent haar bestaansrecht voor een deel aan andere maatschappelijke functies dan de primaire productie. Voor de bestaanszekerheid van de sector is het belangrijk invulling te geven aan die maatschappelijke functies.
- 3 Activiteiten van boeren ten behoeve van deze maatschappelijke functies moeten een positieve bijdrage leveren aan het inkomen en zodoende bijdragen aan de levensvatbaarheid van de bedrijven.

Om bovengenoemde taken te kunnen realiseren en bovendien te kunnen uitgroeien tot de initiatiefrijke en daadkrachtige club die gemeente en bestuur voor ogen hebben is een verdere professionalisering en versterking van de vereniging noodzakelijk. Voor de bestaande formatie is het bijhouden van het huidige takenpakket al een zware klus. Alleen al voor de continuering en verdere uitbouw van 'Stilte naast de Stad' is versterking gewenst. Om uitbreiding van de activiteiten mogelijk te maken zullen meerdere professionele krachten nodig zijn, die zelfstandig kunnen functioneren en goed worden aangestuurd door het bestuur. Dit vraagt een aanpassing in de organisatie van de vereniging. Het wordt dan belangrijk te gaan werken met werkgroepen en de algemene bestuursvergadering zal dan vooral beslissen op hoofdlijnen. Om dit te realiseren is tijd en organisatiekundige begeleiding nodig.

De vereniging heeft nog geen eigen kantoor, geen eigen postadres en geen eigen telefoonnummer. Tot op heden wordt gebruik gemaakt van de woningen, telefoonnummers en postadressen van de bestuursleden en de administratieve medewerkster. Bij uitbreiding van het takenpakket wordt het noodzakelijk om te beschikken over eigen kantoorruimte. Daarnaast is het beschikbaar hebben van een goed Geografisch Informatie Systeem (GIS) voor beheer en verwerking van veldgegevens en overeenkomsten met leden essentieel.

Resumerend heeft Vockestaert op korte termijn behoefte aan:

- een ingerichte kantoorruimte
- voldoende administratieve ondersteuning, ook ten behoeve van financiële administratie
- een ervaren projectleider
- opleidingstraject voor de bestuurders voor ontwikkelig van benodigde kennis en vaardigheden
- kantoormachines, computerapparatuur en GIS

Voor de additionele arbeidskrachten wil Vockestaert graag gebruik maken van door overheden gedetacheerde medewerkers.

4. Tijdpad en kostenraming

Om de ambities van Vockestaert en de gemeenten te verwezenlijken is een spoedige professionalisering van de vereniging noodzakelijk. Tegelijkertijd hecht Vockestaert aan een snelle ontwikkeling en in werking stelling van het systeem van Groene Ondernemers Stimulansen. De wandelpaden hebben in dat opzicht iets minder prioriteit maar gezien de verschillende initiatieven op dit vlak is het in ieder geval belangrijk om de ontwikkelingen bij te houden en waar mogelijk positieve bijdragen te leveren. In een later stadium kan de vereniging, aansluitend op de wandelpaden op openbare wegen en kaden, een agrarisch padenstelsel uitgewerken.

4.1. Stappenplan

1. Versterking Vockestaert 1^e fase, uitzoeken co-financieringsmogelijkheden en eerste uitwerking Groene Ondernemers Stimulansen

December 2002: Door het bestuur van de afdeling Vockestaert in samenwerking met de WLTO-afdeling Delflands Groen wordt een gestart met de opzet van een organisatie voor de Groene Ondernemers Stimulansen. Vockestaert huurt een projectleider in. Deze zal zich allereerst inzetten om een stuurgroep bij elkaar te brengen die eindverantwoordelijk is voor het puntensysteem voor Groene Ondernemers Stimulansen in Midden-Delfland. Daarnaast wordt een werkgroep (Vockestaert, Delflands Groen en ingehuurde deskundigheid) samengesteld voor het uitwerken van een basissysteem. Deze werkgroep begint met het uitzoeken van de mogelijkheden van co-financiering en 'geld-met-geld-maken' en het bij elkaar brengen van bestaande uitwerkingen van beloningssystemen voor groene diensten en producten. Tegelijkertijd gaat de projectleider actief op zoek naar geschikte huisvesting en een boekhouder voor de vereniging. Hij zet samen met het bestuur een plan op voor de verdere professionalisering en organisatiestructuur van de vereniging en verkent de mogelijkheden van verbreding en van samenwerking met andere partijen.

2. Uitwerken basissysteem voor Groene Ondernemers Stimulansen, professionalisering Vockestaert

Begin 2003: De werkgroep werkt een eenvoudig basissysteem van Groene Ondernemers Stimulansen uit voor beloning van activiteiten van boeren op het gebied van natuur, landschap en recreatie. Hierbij zal een projectmedewerker van Vockestaert of een andere ingehuurde deskundige functioneren als trekker. De uitwerking wordt aan de stuurgroep voorgelegd en zonodig aangepast. Daarna zal de stuurgroep het basissysteem ter accordering en financiering aan de gemeenten Schipluiden, Delft en Den Haag voorleggen. Vockestaert betreft een eigen kantoorruimte en er wordt begonnen met het uitbouwen van de organisatie en waar nodig met het aanpassen van de organisatiestructuur.

3. In werking stelling basissysteem en verdere ontwikkeling Groene Ondernemers Stimulansen, uitwerken wandelpadenplan, consolidatie Vockestaert,

Maart 2003 en verder: Na bestuurlijke goedkeuring en eventueel na aanpassing van het eerste advies wordt het basissysteem in werking gesteld. In februari zullen systeem en vergoedingen op hoofdlijnen door de stuurgroep aan de gemeenten kunnen worden gepresenteerd. Uiterlijk in maart worden de definitieve voorwaarden gepubliceerd zodat veehouders er al vanaf het begin van het seizoen van 2003 op kunnen inspelen. Als de grootste piek in de

werkzaamheden rondom ontwikkeling van de Groene Ondernemers Stimulansen geweest is en er voldoende menskracht is verzekerd voor de voortgang daarvan kan de projectmedewerker van Vockestaert met de wandelpaden aan de slag. Op dat moment zal voor de wandelpaden een aparte planning worden opgesteld. Het bestuur van Vockestaert zal in het nieuwe seizoen opnieuw geconfronteerd worden met een verder gegroeid takenpakket en daarom zeker behoefte hebben aan uitbreiding van het aantal uren administratieve ondersteuning.

4.2 Kostenraming

Voor de financiering van het voorstel kan gebruik gemaakt worden van het door de omliggende gemeenten ingestelde Groenfonds, dat inmiddels beschikt over een beperkt budget van 7,27 miljoen euro (16 miljoen gulden). Het door de gemeenten Delft, Den Haag en Schipluiden in het leven geroepen Groenfonds vormt daarmee de financiële basis voor betaling van deze groene diensten/producten, voor zover reeds bestaande regelingen en subsidies niet in financiering voorzien.

Aanvullingen Groenfonds in de toekomst:

- Deelname andere gemeenten:
 - Westland
 - Vlaardingen
 - Maassluis
 - Schiedam
 - Rotterdam
- Ministerie LNV, resultaatvergoedingen Natuurbeheer
- DOP/NOAP-fonds gebiedsverbeterende maatregelen
- Hoogheemraadschap Delfland, waterstaatkundige aanpassingen
- Gewassenschadefonds (structureel bedrag)
- Recreatieschap
- Provincie Zuid-Holland (Groen Blauwe Slinger, Stimuleringsregeling Gediedsgericht Beleid, Groene Subsidies en Regionaal Park)
- Plan Norder / Integrale Ontwikkeling Delft Schiedam (IODS)
- Brusselse POP-gelden

Vanuit het Plan Norder/IODS wordt door provincie Zuid Holland geïnvesteerd in de opzet van meerdere projecten in Midden-Delfland waarvan met name de Pilot Groen Ondernemen (trekker Gemeente Schipluiden) en het Grondinstrument (trekker WLTO/IN Natura) een overlap (kunnen) hebben met het Groenfonds. Daarnaast wil de Provincie de ontwikkeling van wandelpaden actief stimuleren. Provincie Zuid Holland wil dan ook nadrukkelijk op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op dit vlak en kan vanuit bijvoorbeeld de Groene Subsidies een en ander medefinancieren.

Ook vanuit Brussel is er een groeiende belangstelling voor de ontwikkeling van maatschappelijke functies van de landbouw in verstedelijkte omgeving. Wanneer mogelijk zal hierop moeten worden ingespeeld om met cofinanciering vanuit Brussel de voor Midden-Delfland beschikbare gelden te verhogen.

Op dit moment wordt vanuit het Groenfonds een financiële bijdrage gevraagd voor financiering van het stappenplan. In bijgevoegde tabel is de kostenraming voor het eerste jaar weergegeven. Omdat hier sprake is van een werkproces waarvan het precieze verloop niet bij voorbaat vast ligt kunnen gaandeweg afwijkingen van het stappenplan en de bijbehorende kostenraming ontstaan. De in te huren projectleider krijgt de taak om het proces, tijdpad en budget te bewaken en afwijkingen tijdig bij het bestuur van Vockestaert te melden, bij wie de formele eindverantwoordelijkheid ligt. Deze kan dan in samenwerking met de WLTO-afdeling een voorstel voor aanpassing van stappenplan, tijdpad of financiering voorleggen aan de gemeenten.

Kostenraming vitalisering Midden-Delfland

Ontwikkeling basissysteem Groene Ondernemers Stimulansen (eenmalig)				
	eenheid	tarief	aantal	kosten
Projectleider	uren	€ 80,00	200	€ 16.000,00
Werkgroepleden WLTO&Vockestaert	uren	€ 30,00	220	€ 6.600,00
Administratie, secretariële taken	uren	€ 40,00	60	€ 2.400,00
Diversen/onvoorzien	procent		5%	€ 1.250,00
Subtotaal				€ 26.250,00
Beheer en uitbouw Groene Ondernemers Stimulansen (doorlopend, eerste jaar)				
	eenheid	tarief	aantal	kosten
Projectleider	uren	€ 80,00	320	€ 25.600,00
Stuurgroepleden WLTO en Vockestaert	uren	€ 30,00	200	€ 6.000,00
Administratie, secretariële taken	uren	€ 40,00	350	€ 14.000,00
Boekhouding, accountantskosten	stelpost			€ 5.000,00
Kantoor- en communicatiekosten	stelpost			€ 4.500,00
Subtotaal				€ 55.100,00
Uitwerken wandelpadenplan (eenmalig)				
	eenheid	tarief	aantal	kosten
Projectleider	uren	€ 80,00	40	€ 3.200,00
Medewerker (o.a. keukentafelgesprekken)	uren	€ 60,00	240	€ 14.400,00
Administratie, secretariële taken	uren	€ 40,00	40	€ 1.600,00
Print- en kopieerkosten (kaarten!)	stelpost			€ 400,00
Inrichtingsmaatregelen	volgt uit het plan			PM
Vergoeding gebruik agrarische grond	via te ontwikkelen GOS-systeem			PM
Vervaardigen en drukken folder	volgt uit het plan			PM
Subtotaal				€ 19.600,00
Professionalisering Vockestaert				
<u>Eenmalig</u>				
	eenheid	tarief	aantal	kosten
Training bestuursleden	stelpost			€ 5.000,00
Cursus GIS (in delen)	stuk	€ 2.500,00	1	€ 2.500,00
Computerapparatuur en licenties	stelpost			€ 3.000,00
Kantoorinrichting	stelpost			€ 15.000,00
Subtotaal				€ 25.500,00
<u>Jaarlijks, eerste jaar</u>				
	eenheid	tarief	aantal	kosten
Projectleider, deskundigen	uren	€ 80,00	500	€ 40.000,00
Projectmedewerker	uren	€ 60,00	800	€ 48.000,00
Administratie, secretariële taken	uren	€ 40,00	400	€ 16.000,00
Kantoor- en communicatiekosten	stelpost			€ 4.500,00
ICT-onderhoud (o.a. GIS)	stelpost			€ 1.000,00
Boekhouding, accountantskosten	stelpost			€ 6.000,00
Huisvesting	stelpost			€ 6.000,00
Subtotaal				€ 121.500,00
TOTAAL (eenmalig + eerste jaar)				€ 247.950,00